

ogsaa blev iværksat i de nærmeste Aar, efter at Loven var udkommen.

I Aaret 1875 fremkom der fra Rektoren ved Frederiksborg lærde Skole et Forslag om en saadan Ordning af det kommunale Skolevæsen i de Kjøbstæder, hvor der fandtes lærde Skoler, at det gjordes muligt for Børnene i de kommunale Skoler at gaa umiddelbart over fra Almueskoler i de lærde Skoler med 12 Aars Alderen. Dette Forslag gav Anledning til, at Ministeriet satte Sagen under Forhandling og af Undervisningsinspektionen for de lærde Skoler og Skoledirektøren i Kjøbenhavn begjærede besvaret det Spørgsmaal, om det lavere Skolevæsen formaadede og under Hensyn til det Maal, det maatte sætte sig selv, kunde være tjent med at ordne sin Undervisning saaledes, at Disciplene under Skoletidens Forløb ved omtrent det 12te Aar kunde naa det Maal, der betingede Optagelse i den lærde Skole, og saafremt dette besvarede bekræftende, hvorledes Undervisningsplanen som Følge deraf nærmere skulde lægges for alle Disciple før det 12te Aar og for dem, der ikke gik over i den lærde Skole, i den øvrige Skoletid. Efterat Undervisningsinspektionen havde indskrænket sig til en almindelig Udtalelse og stillet sig tvivlende overfor Sagen, og Skoledirektøren med al Styrke havde erklæret en Undervisningsplan efter den omspurgte Ordning for uforfvarlig med Almueskolens Op-gave, fandt Ministeriet det ønskelig at undersøge Spørgsmaalet en Drøftelse af Sagskyndige ogaa i videre Kredse og opfordrede derfor saavel Rektorerne for de lærde Skoler og Bestyrerne af de lærde Privatskoler som Medlemmerne af Amternes Skoleraad og samtlige Skoledirektioner til baade selv at udtale sig om Spørgsmaalet og at foranledige lignende Udtalelser fra Lærere og Andre, for hvem Sagen kunde have Interesse, og hvis Dringer mulig kunde bidrage til Belysning af den.

Resultatet af de derefter indkomne 79 Udtalelser blev: at for Almueskolen paa Landet betragtedes i Almindelighed en Forbindelse imellem denne og den lærde Skole paa Grundlag af Tolvaarsfordringen som umulig, til dels endog som skadelig, og at det i ethvert Fald vilde være aldeles nødvendigt for en mulig Forbindelse med den lærde Skole at nedlægge Fordringerne ved Optagelsen i denne; at det for Kjøbstædernes Vedkommende i Almindelighed antoges, at Betalingskolen (9—14 Aar) vilde kunne opfylde nedstemmede Fordringer, dog maatte først med det 13de Aar med særegen Undervisning for dem, der vilde ind i de lærde Skoler, Fri-skolen derimod ikke.

Forelagte Lovforslag m. m.

De lærde Skolers Rektorer benyttede den givne Anledning til at fremkomme med forskellige Forslag, som dels sigtede til at skabe eller lette Forbindelsen med den lavere Skole, dels overhovedet antoges for at være Forbedringer ved den lærde Undervisning, navnlig Forslag om at nedlægge Fordringerne ved Optagelsen i Skolen og om at gjenoprette de to nederste Klasser.

Ministeriet er, efter at have overvejet Sagen, kommen til den bestemte Overbevisning, at jenseft ved det fyldte 10de Aar kan en Forbindelse tænkes tilvejebragt mellem Almueskolen og den højere reale eller lærde Skole. Almueskolen maa kunne bringe flittige, velbegavede Elever under dygtige Læreres Veiledning saa vidt til deres 10de Aar, som i Lovforslagets § 3 forudsat; og paa den anden Side maa den lærde Skole, der med det fyldte 10de Aar modtager en saaledes forberedt Elev, med Lethed kunne bringe ham til sit Maal.

Det i Lovforslaget indeholdte Paabud vil for de private Latin- og Realskoler neppe volde Vanskelighed, da de i Reglen have Forberedelsesklasser og ere indrettede paa at optage Børn under det 10de Aar. For de offentlige lærde Skoler kræver Lovforslaget Gjenoprettelsen af de to nederste Klasser. Uden disse bliver en umiddelbar Forbindelse imellem Almueskolen og den lærde Skole en Umulighed; Forholdet vil forblive som hidtil. Kun et forholdsvis meget ringe Antal af Almues- og Bønderbørn vil, efter at have forladt Almueskolen, kunne fremhjælpes til at optages i de lærde Statskoler.

Til §§ 19 og 20.

Ligeoverfor den Modstand, der fra højst forskellige Sider rejstes imod Ministeriets Plan i det af det forelagte Lovudkast i Sessjonen 1881—82*) angaaende Undervisningen i de lærde Skoler, sigtende til at opheve den ved Loven af 1871 indførte Tvedeling i den lærde Skole, har Ministeriet anset det rettest at indskrænke sig til at søge de væsentligste Ulemper ved Tvedelingen fjærnedes. Dette vil efter Ministeriets Mening opnaas ved at indskrænke Tvedelingen til de to øverste Klasser, hvorved undgaas det altfor tidlige Valg i 13 til 14 Aarsalderen. Heraf følger, at ogsaa den mathematisk Afdeling maa lære Græsk om end i mindre Omfang end den sproglige Afdeling, og deraf atter, ogsaa da Studiet af begge de klassiske Sprog tænkes fortsat i de to øverste Klasser, at der maa fordres betydelig mindre i Mathematik og Naturlære end nu; den mathe-

*) Sfr. Rigsdagstid 1881—82. Tillæg A. Sp. 2919—34.